

בחזרו הביתה מסתבר שהעסק לא נשאר בגדר סוד: חבריו אנשי העלייה השלישית, שמעו על כך. וגרוע מכל: הכל מסכימים שעברו ימי האידיאליזם, ושעתה חייב כל אחד לדאוג רק לכיסו. מכוונת הפאר — דודג' — היא סמל התקופה החדשה. גולרי בוב אינו מתיאש, הוא מוסיף להאמין. או לם הנה מכה: בנו מאשים אותו בטפשות, דורש ממנו לקחת את הכסף. הבן מאיים על הפקיד. ההוא נבהל ומציע לגולריבוב חלק מן הסכום. תמונה אחרונה ומזועזעת: גולריבוב מסרב לקחת את הכסף, ובמונו לוג מזעזע הוא מבכה את הרוח שאבדה, את מותם של האידיאליים.

"מי שפתיח קבר..." אין זו עלי-לה גדולה כשלעצמה. נתן שחם הח-מיץ הרבה מאפשרויותיו (משולש האהבה הפקיד-הבן-הבחורה נכנס רק כלאחר יד). אולם הטרגדיה הגדולה של הדור הראשון, שנוצח בשעה שניצח, באה לידי גילוי בכל משפט, ומחפה על כל הליקויים הקטנים. שני האחים קוגן-בניוסף הופכים את המחזה לחויה. בניוסף (סיומקה) מועזע ביאשו ("מי שהקים בית ופתח קבר...") בעוד שנתן קוגן (הפקיד הציני) משכנע למדי בהגיונו הקר ("רק הכשרון קובע..."). אך ייתכן שהמקום הראשון מגיע בכל זאת לגרשון פלוטקין, הבמאי: הוא שמר על המתח וויתר על כל אפקט מיותר.

הצעירים משכנעים פחות — הם טיפו-סיים, לא בני-אדם. בכל זאת מתעלה עמנואל בן-עמוס (מולי הבן) בכמה מקומות לד-גת-משחק טובה, וחיה הררי (הפקידה הי-אוהבת את המלח ומעריכה דודג') תמונה. **העוון וכפרתו.** הצגת-הבכורה הי-תה ערב גדול לתיאטרון הקאמרי. במשך חמש שנים התחמק בעקביות מחובתו הא-מתית: להציג מחזות מקוריים. במשך כל התקופה הזאת ניסה להשיג הצלחות-קופה באמצעות מחזות-ברודוויי. (יוסף פאסוב-קייסלה טען: "אין מחזות מקוריים הגונים", טענה נכונה ומוטעית כאחד — כי איש לא יתחיל לכתוב מחזה הגון כשאין לו סיכוי להציגו.) עתה כבר הקאמרי את עונו. הוא השיג את העיקר: לכל אדם בקהל היה ברור כי מחזה כזה לא יכול לעלות על הבמה בכל תיאטרון אחר. האחרים לא זו בלבד שלא היו מעיזים להציג בעיה כה כאובה, — גם לוא העזו לא היו מצליחים מעולם לשחק באמתות כה רבה את המיניוסיי-הארצישראלים.

המגווח שבחיים
(ראה עמודים 8-9).

מן הרגע הראשון ברור כי "תשבץ" (מוסיקה למשה וילנסקי וא. אברמוביץ,

בניוסף, פלוטקין וחיה הררי
כלאחר יד: משולש-אהבה.

פזמונים מאת נתן אלתרמן ויעקב אוילנד) אינו מתימר להיות מחזה תיאטרלי. הוא שואף רק להיות רבני משעשע. העלייה פשוטה מאד, ומשמשת למעשה רק אמת-לה ללהקת ליל-לו להציג את כשרו-נותיה בנקודתם החוקה: זמרה ומימיקה. הנושא של קטע אחד או שנים מיושן למ-די. בכל זאת ספוגה ההצגה בכללה אורה של סאטירה מרעננת, ושמה לצחוק נושאים יומיומיים שאינם מצחיקים כל עיקר. היא מצליחה להראות את המגווח שבחיים.

סיומקה לא רצה בכסף

לפני שנה עורר המבקר הספרותי של "הארץ" סערה קטנה: הוא שפך על נתן שחם, קצין תרבות פלמ"חי לשעבר ואחד מקבוצת הסופרים הצעירים של מפ"ם, דלי של תומצה גופריתנית. הכותרת הי-תה: "אפס מגופח".

השבוע ישב נתן שחם, צעיר ובישני בן 26, לבוש חולצת חאקי, וחזה בהצגת מח-זה, הפותח דף חדש בתולדות התיאטרון

דראמטורג נתן שחם

סמל התקופה: דודג'.

העברי: המחזה המקורי הראשון שהוא מחזה אמתי, המטפל בעצות אמיתיות, המציג בני-אדם אמיתיים. **הילך התבגור.** עד כה אפשר היה לכתוב מחזה מקורי לפי מתכונת של ספר-בישול: "לוקחים חצי קילו-גראם צינור (למען המולדת, קדימה!)", מעט עליה שניה ("לא ארוץ מן האדמה הזאת"), מער-בבים הויטב עם רומנטיקה ממותקת, מכי-ניסים כמה טיפוסים (הצבר — בול-עץ, בחורה אידיאטיסט המגלמת את "התמימות" של בני הארץ, אב גיבורי, מסיכף נועז), בוחשים היטב ומגישים לקהל במצב של "רתיחה..."

התוצאה: התרגלו להתייחס אל המחזה המקורי כאל ילד דפקטיבי וקצת מיותר. הלכו לראותו והיללוהו (למען המולדת, אחרי אלפיים שנה) אך היה מובן שהת-יוק נראה די עלוב בהשוואה לגולדפארן ולפריסטליי.

אמנם, מפעם לפעם היה צורך למלא חובה לאומית ולהציג שוב אותה תערובת ילדותית של קרן-קיימת-יומן-כרמל-סיפורת-ילדים. עד שנמאס.

"קרא לי סיומקה" זרק את כל סימני-הילדות האלה למגרש הגרוטאות. הוא מת-אר בפשטות את הבעיה המרכזית של המציאות הי-אלית: משבר-המוסר שנו-צר עם הקמת המדינה, גסי-סת כל האידיאליים, מותן הרוחני של העלייה השניה והשלישית, דוקא ברגע שמפעל חייה הגיע לידי הגשמה חיצונית.

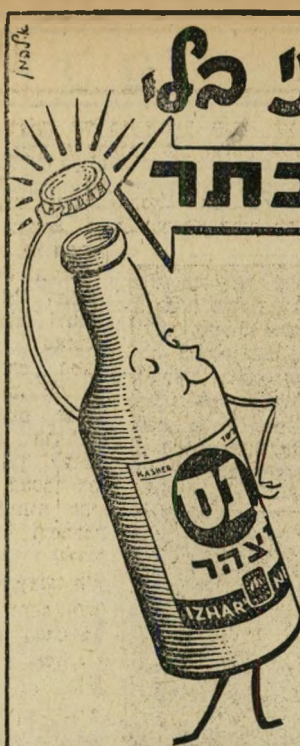
עניינה ודודג'. במשרד המפלגה (קרי: מפ"ם) יושב הפקיד, נציג הדור השני זה שסבור כי נס-תימה תקופת הרומנטיקה והגיע תורו של הכשרון הסר-האידיאליים. הוא נתון בצרה: מעילה גדולה

בכספי הציבור עומדת להתגלות, אם לא תימצא דרך לטשטש את העניין. מזכיר המפלגה, האיש הגדול במדינה, יעץ לו לקרוא לסיומקה גולריבוב — איכר מזוקן, איש העלייה השלישית, האידיאליסט הטיפש שאפשר לשכנע אותו לחתום על הקבלות. יושבים זה מול זה: הציניקן הצעיר בעל העניינה, והאידיאליסט הזקן בחולצ-תו הפתוחה. מגנצ הצניקן. הזקן מסכים לחתום כאילו קיבל הוא את הכסף. הכל למען המפלגה, למען הימים ההם. אולם

כתובת המערכה וההנהלה: תל-אביב, רחוב לילינבלום 12, טלפון 66785, ת. ד. 136 / העורך: אורי אבנרי / המוילים: אברהם גרדון ושולם כהן / דפוס מ. שהם, תל-אביב, רחוב פינ 6, טלפון 2239 / גלופות: צינקגרופיה ארץ ישראלית בע"מ / ההפצה: דוד טוסל ובניה, תל-אביב.

אל תחזירני בלי

פקק הכתר

עקרת בית נכבדה

החזירי נא את פקקי הכתר בזמן שהנך מחזירה את בקבוקי הריק לחנות. גם חברי — בקבוקי "לשד" ו-שמן זית" מצטרפים לבקשתי זו.

לדאבוני לא אוכל לחזור ולשרתך באם לא יוחזר תמורת בקבוק ריק עם פקק כתר.

החזרת פקקי הכתר, הבקבוקים והשטרות הריקות הן חלק במאמץ מדינתנו לחסכון בחומר ובמטבע זר.

נפ

יצהר

קצרות

גלמות בקלות מפליאה על ידי מליונים אנשים בכל הארצות וברוב השפות כעולם לפי שיטת "גרנג" הפשוטה! **בחדש נובמבר** יפתחו קורסים חדשים לקצרות עברית ואנגלית לפי שיטה נפלאה זו הנוהג ומתקבלת ברצון במסודות פרטיים, ציבוריים וממשלתיים כאחד, בהנהלת מר ה. קמפינסקי, מחבר הקצרות העברית לפי שיטה זו. **הרשמו מיד — והבטחתם לעצמכם מקום בכיתה!**
חיפה: (ימים א, ו) אצל מר קמפינסקי, רחוב פבונר 19.
תל-אביב: (ימים ב, ג) מלון "אירוסה", רחוב אלבני 42, טל' 2913.
ירושלים: (ימים ד, ה) מלון "ויטא", רחוב המלך דוד 21, טל' 2515.
ה ה צ ל ח ה מ ו כ ט ח ת

ת"א, רח' אידלסון 4 טל' 5195
המעבדה לפדורי מיקרופון
נים, ספק שש, קוד ישראל-תקוני-רדיו

אחים אברהמוף
סוכנות נחירות ונסיעות סדורי נסיעות בחסכון וביעילות לכל חלקי תבל
תל-אביב, אחות בית 3 טלפון 5217-8
חיפה, רח' חייט 6 טלפון 2605
ירושלים, קולנוע, אוריון, טלפון 5360

הרחקת שערות לחלוטין
ביארטריה באחריות בלי צלטרט ובאופן סופי (שיטה השמלית) 1400 שערות לשעה מהרגלים
"ירדניה"
תל-אביב, יוחנן הסנדלר מס' 18.
חיפה, רחוב מיכאל 31.
הש-משו בחדש ח יורף להרחקת השערות

ללמוד לרקוד?
רק אצל
הנס-גוט
שעורים מיוחדים, פרטיים ובקבוצות
תל-אביב, רח' בן יהודה 64

השתתפותנו הכנה בצערו הרב של **מר י. כגן ומשפחתו** בשכלם את בנם היקר **עמנואל זיל**
א. גורדון "העולם הזה"

הנקוי לבעלי טעם
קשת מנקה וצובעת

מאת סטיו ברנר תכבש איך במצמחה להשתמש
כקנותך מצמחה, חלקים, פילמים, שלטות, נייר וכי, עומד לרשותך נסיונו של 25 שנים. כתור בית מסחר ראשון במקצוע. שיתוף, העתיות, הגדלות, מכירה, קניה, החלטה. שיתוף מיוחד של פילמים קטנים.
(EXTRA FINE GRAIN)

פוטו-ברנר
חיפה רח' החלוט 21
פנתה שפירא 4137

פסנתרים
קניה — מכירה — תקונים כירונים
א. וסטרמן, ת"א רח' רש"י 9

קולנוע בתל-אביב
אופיר — החזור בתשובה (3) עם גרגורי סק ואוה גרדנר
אסתר — הכלה המיותרת
מגדלור — מכתב מאלמונית (4) אוריון — כדור בגן
קולנוע בחיפה
ארמון — ינקי בארמון המלך אורה — עניי הותר

